

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu
Galina Stratulat, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial
Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți
accesorii Fundația „Inițiativa Pedagogică Waldorf-Moldova” și Primăria municipiului
Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și anularea contractului de locațiune,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016

c o n s t a t ă

La data de 13 martie 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău intervenienți
accesorii Fundația „Inițiativa Pedagogică Waldorf-Moldova” și Primăria municipiului
Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și anularea contractului de locațiune.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la data de 04 decembrie 2014,
Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 10/22-11 prin care a transmis în locațiune
Fundației „Inițiativa pedagogică Waldorf-Moldova”, pe un termen de trei ani, fără drept de
privatizare, încăperea nelocuibilă nr. 42, cu suprafața de 20,0 m. p. din incinta Liceului
teoretic experimental „Waldorf” (cu grupe de grădiniță) din str. Studenților 11 (etajul 3),
avînd destinația de sediu.

Sustine că, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006
privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legalității deciziei
menționate și consideră că, aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în
vigoare.

Afirmă că, în conformitate cu art. 68 din Legea privind administrația publică locală,
prin notificarea nr. 1304/OT4-56 din 14 ianuarie 2015 a solicitat Consiliului municipal

Chișinău anularea deciziei menționate ca fiind emisă contrar legislației, însă în termenul prevăzut de lege nu a primit răspuns.

Relevă că, la adoptarea deciziei contestate, pârâtul a ignorat prevederile art.77 alin. (2), (3) și (5) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și art. 9 alin. (2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, iar procedura licitației dreptului de locațiune urma a fi petrecută în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 136 din 10 februarie 2009, care stabilește că, organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de prioritatea prețului maxim propus și liberul accesului a tuturor doritorilor de a obține dreptul la locațiune a încăperii nelocuibile cu suprafața de 20,0 m. p. din incinta Liceului teoretic experimental „Waldorf” din str. Studenților 11.

Invocă faptul că, la adoptarea deciziei menționate, Consiliul municipal Chișinău urma să țină cont și de prevederile pct. 3.1 și 3.1.1 din Regulamentul gestionării clădirilor, construcțiilor și încăperilor cu altă destinație, decât cea locativă-proprietate municipală, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/11 din 26 septembrie 2003, precum și de prevederile pct. 4.3 din Regulamentul licitațiilor pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor aflate în gestiunea Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25 din 18 februarie 2004.

Sușține că, potrivit pct. 23 din Regulamentul cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate în locațiune prin negocieri directe, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 483 din 29 martie 2008, autoritatea abilitată poate accepta darea bunurilor neutilizate în locațiune prin negocieri directe, atunci când închirierea lor nu a fost solicitată la o licitație, când cheltuielile de organizare a licitațiilor nu sunt justificate (nu sunt acoperite de chiria pe 6 luni).

Solicită anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 10/22-11 din 04 decembrie 2014 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. Studenților 11 (etajul 3) Fundației „Inițiativa pedagogică Waldorf-Moldova”.

La data de 13 mai 2015, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 10/22-11 din 04 decembrie 2014 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. Studenților 11 (etajul 3) Fundației „Inițiativa pedagogică Waldorf-Moldova” și a contractelor de locațiune încheiate în baza acestei decizii.

La data de 22 mai 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de concretizare a cererii suplimentare, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 10/22-11 din 04 decembrie 2014 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. Studenților,11 (etajul 3) Fundației „Inițiativa pedagogică Waldorf-Moldova” și a contractului de locațiune încheiat în baza acestei decizii.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iunie 2015 s-a dispus atragerea în proces a Primăriei mun. Chișinău în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 22 septembrie 2015 s-a respins acțiunea ca fiind tardivă.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin notificarea nr. 1304/OT4-56 din 14 ianuarie 2015, a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea deciziei nr. 10/22-11 din 04 decembrie 2014 (f. d. 7), iar la data de 28 ianuarie 2015, Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău a dat răspuns la notificarea enunțată, care a

fost primit de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 29 ianuarie 2015 (f. d. 38), însă cererea de chemare în judecată a fost depusă de ultimul la data de 13 martie 2015, adică cu omiterea termenului de 30 de zile prevăzut la art. 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și art. 68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016 s-a respins apelul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 14 martie 2016 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel, la examinarea pricinii, a încălcat normele de drept material și, anume, art. 1, 5 alin. (1), 55 alin. (2) și 68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală, art. 13 și 60 din Legea nr. 431-XIII din 19 aprilie 1995 privind statutul municipiului Chișinău, art. 14 alin. (1) și 15 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și Regulamentul Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/6 din 22 octombrie 2009 și greșit a concluzionat că, Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău este în drept de a da răspuns la cererea prealabilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Materialele cauzei atestă că, prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 10/22-11 din 04.12.2014, Consiliul mun. Chișinău a decis darea în locațiune Fundației “Inițiativa Pedagogică Waldorf-Moldova” pe un termen de 3 ani, fără drept de privatizare, încăperea nelocuibilă nr. 42 cu suprafața de 20 m.p. din incinta liceului teoretic experimental Waldorf (cu grupe de grădiniță) din str. Studenților 11 etajul 3 avînd destinația de sediu (f.d. 6).

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nefiind de acord cu decizia nominalizată supra a emis notificarea nr. 1304/OT4-56 din 14.01.2015 prin care a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea deciziei nr. 10/22-11 din 04.12.2014 ca fiind emisă contrar legii (f.d. 7).

La data de 28 ianuarie 2015 Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale din cadrul Consiliului mun. Chișinău a dat răspuns la notificarea menționată supra informînd că, va perfecta proiectul de decizie a Consiliului mun. Chișinău care urmează să parcurgă procedura de coordonare, examinare în comisiile consultative și dezbateră în

ședința ordinară a Consiliului mun. Chișinău. Răspunsul fiind recepționat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 29 ianuarie 2015 (f.d. 38).

La data de 13 martie 2015, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 10/22-11 din 04.12.2014 (f.d. 3).

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel și hotărârii prime instanțe în baza argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că, instanțele la soluționarea pricinii au aplicat eronat normele de drept material.

Conform art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 17 alin. (1) și (4) din aceeași lege, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.

Conform art. 55 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, administrarea publică a municipiului Chișinău se realizează de către consiliul municipal, consiliile sectorale, orașenești și satești (comunale), ca autorități deliberative, și de către primarul general al municipiului Chișinău, primarii sectoarelor, satelor (comunelor) și orașelor, ca autorități executive.

În conformitate cu art. 68 din aceeași lege, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. În cazul exercitării controlului obligatoriu al legalității, sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat trebuie făcută într-un termen de 30 de zile de la data primirii copieii de pe act. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin. (3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Potrivit art. 13 și art. 60 din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 431 din 19.04.1995, autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în municipiu sînt: consiliul municipal, ca autoritate reprezentativă, primăria municipiului și primarul municipiului, cu autorități executive. Consiliul municipal deține dreptul de proprietar al patrimoniului municipal.

Colegiul menționează că, deținînd calitatea de proprietar al patrimoniului municipal, Consiliul mun. Chișinău dispune de atributele inerente ale dreptului de proprietate:

dispoziția, posesiunea și folosința. De asemenea, caracterul reprezentativ al autorității publice locale vizate denotă faptul că, în raporturile juridice dînsa participă din nume propriu, iar statutul de persoană juridică îi acordă o serie de competențe pasibile utilizării în cadrul circuitului civil, din care face parte și darea în locațiune a patrimoniului mun. Chișinău.

Instanța de recurs remarcă faptul că, în raport cu terții autoritatea împuternicită să îndeplinească acte juridice în privința patrimoniului său este Consiliul mun. Chișinău, totodată pe interior ea este organizată structural în subdiviziuni funcționale care sprijină procesul de lucru a autorității publice locale, fără a-i afecta atribuțiile legale exclusive. Răspunsul Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale din 28 ianuarie 2015 nu poate fi considerat unul emanat de Consiliul mun. Chișinău or, subdiviziunea dată face parte din componența Primăriei mun. Chișinău, nu posedă personalitate juridică distinctă și autonomă, nu poate din nume propriu și nici nu a fost delegată de autoritatea publică locală reprezentativă a mun. Chișinău să ofere răspuns la solicitări care vizează atribuțiile exclusive ale entității menționate.

Spectrul funcțiilor Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale poate consta în întocmirea unor proiecte de decizii sau răspunsuri la cereri/demersuri care ulterior sunt semnate de Consiliul mun. Chișinău însă această situație nu se atestă în speța dată în cadrul căreia răspunsul la cererea prealabilă formulată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este acordat de o subdiviziune a Primăriei mun. Chișinău - Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale care nu este autoritatea ce a emis decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 10/22-11 din 04.12.2014, contestată de reclamantă.

În această ordine de idei, Colegiul reține că, instanțele inferioare nu au examinat multiaspectual circumstanțele importante ale pricinii, în particular legalitatea răspunsului Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale din 28 ianuarie 2015 care au dus la aplicarea eronată a prevederilor speciale prevăzute de art. 68 alin. (4) din Legea privind administrația publică locală, or, pornind de la faptul că, la caz nu se regăsește un răspuns la cererea prealabilă oferit de Consiliul mun. Chișinău care a emis actul administrativ disputat în speță conform art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, respectiv suntem în prezența tăcerii autorității publice locale susceptibilă să deschidă calea contestării în ordinea contenciosului administrativ de 60 de zile.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că, încălcările reținute supra au împiedicat examinarea fondului litigios, Colegiul ajunge la concluzia admiterii recursului declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016 cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat

împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Fundația „Inițiativa Pedagogică Waldorf-Moldova” și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și anularea contractului de locațiune cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală